

ותן חלקנו בתורתך

מאת כ"ק האדמו"ר מרחלין שליט"א

שיחת התעמקות על פי דרך עץ החיים
פרשת ויצא תשפ"ד

קבלת קהל בתיאום מראש בטל' 02-6520002

www.rachlin.org.il

בהוצאת: אוריאל יעוף ופטרונות בע"מ

יפה רום 40 ירושלים ת"ן

לקבלת הגיליון למייל: rachlin@rachlin.org.il

© כל הזכויות שמורות לכ"ק האדמו"ר רבי פינחס דניאל הכהן רחלין שליט"א

סרקו להורדה

הערה: מאמר זה הינו תמלול של שיעור בפרשת השבוע שהעביר כ"ק האדמו"ר שליט"א.
לא הוכנסו שינויים על מנת לשמר את הסגנון המקורי.

פרשת ויצא תשפ"ד – ההתמודדות

רפ"ח ניצוצות, שבלי להעלות אותם אין תיקון לעולם, ובלי תיקון לעולם מתעכבת הגאולה – כי המטרה היא להגיע לתיקון. ויש את כל המלחמה בין הקדושה לבין ההתנגדות לקדושה.

אז הרבה פעמים בחיים בן אדם רוצה להתחזק, רוצה ללמוד תורה, רוצה לקיים את התורה, ויש לו קשיים גדולים מאד – מצד היצר הרע שלו עצמו, מניעות בתוך נפשו, או מצד אנשי ביתו – אם זו אשתו, או אם הוא צעיר אז ההורים שלו, האחים שלו.

נניח אני, תינוק שנשבה לשעבר, אז הייתי צריך לעבור מהקצה אל הקצה ולקיים את התורה והמצוות. וזה דורש הרבה הרבה, אין סוף, מלחמות קשות מאד, גם בנפש האדם וגם בסביבה שלו, בדימוי העצמי של האדם, בתפיסה העצמית של האדם, במציאת מקום שיוכל לעזור לך, איזה רב שיקדם אותך בעבודת ה' – שיתאים לך גם, "עשה לך רב", שיתאים לקשיים שלך, לשרש נשמתך. זה לא דבר מובן מאליו בכלל, בכלל, בכלל לא.

בן אדם צריך באמת שתהיה לו זכות להגיע למישהו מתאים, שיעזור לו בעבודת ה' הקשה – מלחמת גוג ומגוג הפנימית. וככה כל אחד, לא משנה מאיפה. לכל אדם יש את היצר הרע שלו ואת הנסיונות שלו. כל אחד איפה שהוא נולד יש לו את המלחמה.

אז יעקב אבינו, 'מעשה אבות – סימן לְבָנִים', כל החיים שלו הם התמודדות קשה מאד! הַפֶּךְ הפנימיות שלו, שהוא "איש תם יֵשֵׁב אֶהְלִים". "בְּקֶשׁ יַעֲקֹב יֵיָשֵׁב בְּשֵׁלָה" בשביל מה? לעבוד את ה' – "קִפֵּץ עָלָיו רָגְזוּ שֵׁל יוֹסֵף". הוא היה צריך להלחם, היה צריך לברוח, היה צריך לשרוד. מאד מאד קשה. אבל כשבן אדם מרגיש שבור וכשקשה לו, שיזכור את הדבר הזה: ככל שהמטרה קדושה יותר – ככה הקושי גדול יותר, היצר הרע גדול יותר.

לכן עכשיו בזמן הזה, שאנחנו בעזרת ה' בחבלי משיח, אז הצרות גדולות, נופלות פתאום בלי התראה מוקדמת, כמו

ערב טוב! שבוע טוב, מה שלומכם? אנחנו כאן ב'ותן חלקנו בתורתך', פרשת ויצא תשפ"ד, ובשם ה' נעשה ונצליח – פרשה ארוכה, שכוללת את כל החיים של יעקב אבינו עד שיצא מלבן חזרה לארץ ישראל. ויש הרבה סוגיות, מה שחשבתי עליו, זה ההתמודדות.

יעקב אבינו, "איש תם יֵשֵׁב אֶהְלִים", עוד בתוך רחם אמו היתה לו התמודדות עם עשו הרשע, אחיו. "הַצִּילֵנִי נָא מִיַּד אַחִי מִיַּד עֵשָׂו". והוא היה צריך להתמודד בכלל לא במקום המתאים לו – אברך, אברך בשיבה צריך לברוח מהרוצח, ללכת לרמאי, להתמודד עם כל הרמאויות שלו, כל העושק שלו, ושבסוף גם רצה לפגוע ביעקב כשיעקב ברח עם משפחתו, התמודדויות בלי סוף. מה הדבר הזה?

אמרנו בטיש בשבת שבאמת עבד אברהם בא עם כל טוב לבתואל כדי לקחת משם שידוך ליצחק אבינו, ויעקב אבינו בא בלי כלום, מקל ותרמיל, זהו, והיה צריך להשתעבד לרשע הזה כדי להוציא משם את הניצוצות ולבנות את עם ישראל.

אז יש פה כלל: ככל שהמשימה שעומדת בפנינו היא חשובה יותר וקדושה יותר ומשמעותית יותר – ככה ההתנגדות גדולה יותר ואכזרית יותר, של היצר הפרטי ושל היצר הכללי ושליחיו, השט"ן ושליחיו. ככל שצריך לרדת אור גדול יותר, יש יותר קטרוגים, וה' יתברך צריך לעשות יותר תחבולות כדי שבכל זאת רצונו יצא מהכח אל הפועל – כי יש את הרצון של ה' ותכניתו 'לתקן עולם במלכות שד"י' על ידי כך שברא את עם ישראל, שצריך לקיים את התורה והמצוות, לסור מהרע ולעשות את הטוב – והמציאות בעולם הזה, זה עולם השקר, 'רובו רע מיעוטו טוב', עולם גשמי, עולם עם הרבה אכזריות.

ובתוך העולם הזה, הכבשה הזו בין שבעים זאבים שרוצים לטרוף אותה – ה' יתברך חושב מחשבות "לבלתי ידח ממנו נְדָח", ושולח את עם ישראל ואת נשמות הצדיקים לעמקי הקליפה כדי להעלות משם את הניצוצות של הקדושה,

המלחמה הזו ושאר העניינים. אז אנשים שחיים בטבע חושבים שזה טבע. זה לא טבע. זו מלחמת היצר הכללית שרוצה למנוע את הגאולה, לעכב את הגאולה, לפגוע בעם ישראל, ואפילו יותר מזה.

לכן השואה היתה לפני שקמה המדינה, שזה מבחינה רוחנית עליה – נפתח הפתח לעם ישראל לחזור לארץ, זה דבר גדול, אלפיים שנה לא היה דבר כזה, וגם עצמאות מסוימת, מדינה, כל הדברים האלה. אז השואה כמעט באה למנוע את הכל. מובן שאי אפשר לחסל את עם ישראל, לא יעזור לאף אחד, כי העולם קיים בזכות עם ישראל ולימוד וקיום התורה. אבל הסטרא אחרא מנסה לעכב תמיד – ועכשיו שעם ישראל מתערר לחזור בתשובה, אז בכל דרך אפשרית: אם זה על ידי מחלוקת או על ידי כל מיני פיתויים ועל ידי כל מיני חטאים, למנוע מכל אחד ואחד וגם למנוע מהכלל להגיע לתיקונו ולדרגתו.

אז המלחמה היא גם על הגוף גם על הנפש גם על הרוח, גם על הכל. וזה נכפה. בן אדם פה מוצא פתאום את עצמו במציאות שהוא לא חלם עליה, גם באופן פרטי גם באופן כללי. "עת צרה היא ליעקב ומִמְנָה יִנְשָׁע". ככל שהסטרא אחרא עושה תחבולות כדי לפגוע, ככה ה' יתברך יציל אותנו יותר. והיסורים באים כדי לכפר על העוונות, מה נעשה...? מה נעשה...? 'כפרת עוונות' אומרים, נכון? כל אחד עם הרשימה שהוא צריך לשלם, לעשות תשובה וגם לפעמים למרק לו על ידי יסורים את העוונות. ה' יעזור.

אז יעקב אבינו, לא היתה לו מנוחה, והיה צריך להתמודד, והיה צריך לבנות את עם ישראל. לכן היה לו קשה כל כך. זה נושא אחד שרציתי להדגיש. כן, זה חשוב מאד לכולנו ולדור הזה ולמצב הזה – הענין של ההתמודדות, וכגודל השעה, כגודל המטרה, כגודל השליחות – ככה ההתנגדות מצד הסטרא אחרא ושליחיה. יש הרבה שליחים, ככה שאל יתפלא האדם שהוא מנסה לעשות את הטוב וכולם מתנפלים עליו. מה קרה? אתה עושה טוב, למה מתנפלים עליך? כי אתה עושה טוב. אם היית עושה רע, הכל היה בסדר... אתה עושה טוב? אתה רוצה לעשות רצון ה' – וואו וואו... אז כבר הסטרא אחרא מסמנת אותך, פשוט מאד. אז לא להתיאש. ו"בְּתַחֲבֹלוֹת תַּעֲשֶׂה לָךְ מִלְחָמָה". תתפלל לה' ביתר שאת וביתר עוז.

והדבר השני שרציתי לדבר עליו, זה הענין של השתלשלות העניינים – שיש רצף בעבודת ה', ו"מצוה גוררת מצוה, ועבירה גוררת עבירה", טעות גוררת טעות, נפילה גוררת נפילה, אלא אם כן מתקנים, מבינים את המצב, משִׁנִּים. אם לא, התדרדרות אחת מביאה התדרדרות גדולה יותר.

הכל התחיל, אפשר לומר, ברצונו של יצחק אבינו לתקן את עשו הרשע. אסור לרחם על אכזרים. הוא רצה לברך, היתה לו כוונה טובה. הוא חשב שאמנם עֵשָׂו מעולם ה'יתָהוּ והוא לא בחור פשוט, אבל הוא בודאי מתקן את עצמו, מתקן את עצמו, רצונות טובים. אז נשפיע עליו שפע, נהיה טובים ונחמדים, והוא יהפוך להיות צדיק. לא, הוא היה רשע ונשאר רשע, ולא עשה תשובה, ורצה לרצוח את יעקב אבינו, ובכה למה הוא לא קיבל את הברכות, כי מה שענין אותו זה השפע, שפע גשמי, לקבל את השפע הגשמי. כן, "הִלְעִיטֵי נַא מִן הָאֵדָם הָאֵדָם הַזֶּה", זה מה שענין אותו.

אז אם כן, הטעות הזו בעצם גרמה לכך שרבקה היתה צריכה להתערב ולעשות את התחבולות כדי שיעקב יזכה לברכות. ויעקב היה צריך גם כן לשתף פעולה וילשח את המשחק, ולקבל את הברכות, כדי שלא יחרב העולם. הכל לשם שמים נקי וזך. אבל הדבר הזה גרם לשנאה ולתכנית של עשו לרצוח את יעקב. והדבר הזה גרם לו שיצא וילך לחוץ לארץ. והדבר הזה גרם שאליפז נשלח על ידי עשו לרצוח את יעקב, ולא רצה לרצוח את יעקב, אז יעקב נתן לו עצה שיקח ממנו את רכושו כי 'עני חשוב כמת' – וכך הוא הגיע בעמדת חולשה ללבן הארמי. הוא לא הגיע עם שטר, עם כל הרכוש, כמו שעבד אברהם הביא לבתואל, לא. אז הוא הגיע בלי כלום, והיה צריך לעבוד אצלו כדי לקבל את רחל, ואז הוא קיבל את לאה. ואחרי שהוא קיבל את לאה ואת רחל, אז היה צריך לעבוד בשביל הרכוש שלו, וגם שם הוא רימה אותו כל הזמן.

בן אדם צריך להשתדל לא להגיע למצב של חולשה, לא פיזית, לא כלכלית, לא נפשית, לא רוחנית – כי כשהוא חלש השונאים רוצים לטרוף אותו, וגם היצר רוצה לטרוף אותו, וגם היצר הכללי רוצה לטרוף אותו. ואדם צריך לדעת שהמעשים שהוא עושה וההחלטות שהוא עושה יכולים להביא אותו לסכנה, לנפילה, לחולשה, וזה יכול להשפיע גם על הילדים ועל הנכדים ועל הנינים.

דוגמא, משפחתי מקורה באוקראינה, וב1890 למנינם בגלל הפוגרומים והרדיפות והגיוס לצבא הרוסי, הם ברחו לארגנטינה. אני נולדתי דור חמישי בארגנטינה. אז ברוך ה', בזכות זה ניצלנו מהשואה. כל המשפחה של אבא מצד אמא שלו שנשארה באוקראינה, בקמניץ־פודולסק, כולם נרצחו. אז הנה החלטה של הזיידע גרפינקל לבוא לארגנטינה, וזיידע רחלין לבוא לארגנטינה – הצילה אותנו מהשואה. מצד שני, ארגנטינה היא מקום שחלה בו התבוללות, יהודים לא קיימו "ושננתם לבניך", וככה הרבה נהיו חילונים וכן הלאה. מצד שלישי, היתה שמה תנועה ציונית, אז מתוך הציונות הזו, החילוניות, זכינו לעלות לארץ – ומצוה גוררת מצוה, וזכינו בסוף לחזור בתשובה. פלא פלאים.

אז תראו אילו מעגלים של דורות – החלטה. כל בן אדם עושה החלטה. עכשיו למשל, מישהו אומר, לא טוב לו בארץ, הוא רוצה 'רילוקיישן' קוראים לזה, במקום לקרוא לזה לרדת מהארץ, הוא יורד מהארץ, הולך לאיזה מקום לעבוד בהייטק – והילדים שלו כבר יתבוללו שמה חלילה, יתחתנו עם גויים, והנכדים כבר יהיו גויים, ונגמר הסיפור. כל זה למה? כי הוא בחר בגשמיות, הוא בחר במה שהיה נראה לו טוב. כל אחד לפי הדרגה הרוחנית שלו הוא בוחר.

אז יש אחריות. כל בחירה יכולה לקרב אותך – "מעשיך יקרבוך ומעשיך ירחקוך". כל בחירה אפילו הכי קטנה היא גורלית. למשל, שידוך, חשוב מאד, אנחנו רואים את זה כאן גם בפרשה הזו וגם בקודמת – ענין השידוך, כמה השידוך חשוב. הכל נובע מהשידוך. אם יש לו אשת חיל, אז החיים הם גן עדן. אם ההפך, אוי ואבוי. לפי מה אדם יבחר את בת זוגו?

לבן ניסה למנוע, הרי רחל היא עקרת הבית, ניסה למנוע שהוא יקח את הזיווג שלו. זה עשה השפעות קשות גם

לחזור אחורה כל כך, הכל נחרב כי איזה חבר הביא לו משהו. מבינים?

אז אנחנו לא סתם בעולם הזה. אנחנו נשמות קדושות. ה' יתברך הביא אותנו לעולם הזה, הכניס אותנו בתוך הגוף הגשמי. וזה נסיון לא קל בכלל, לא קל בכלל – מלחמה. מלחמה במחשבה דיבור ומעשה, מרגע הלידה עד שכן אדם עולה למעלה אחרי מאה ועשרים. מלחמה. צריך להיות מחודדים במלחמה, לדייק בבחירה – גם בדברים הקטנים ובטח בדברים הגדולים, מאד מאד מאד! כי אנחנו רואים סיבה ותוצאה.

ויש רצף: בן אדם קם היום בבוקר, הוא חושב, יום חדש, הכל חדש. הוא שכח מה היה אתמול, מה היה לפני שנה ומה היה לפני עשרים שנה. אבל החשבון למעלה לא שכח. יש חשבון גם של הגלגול הזה גם של גלגולים קודמים. יש חשבון, אדוני. טוב שקמת שמח. תהיה תמיד שמח! זה תמיד טוב. אבל אל תחשוב שאתה מבין משהו – שאתה מבין את המציאות, שאתה יודע מה מגיע לך. אנשים נעלבים כי חושבים שמגיע להם ככה ולא קיבלו מה שהם רוצים – חיים בדמיון. חיים בדמיון.

אז אנחנו צריכים להשתדל לחיות באמת, ולקחת אחריות על הבחירה, ולדייק כמה שאפשר בסיעתא דשמיא בבחירה – ולהקשיב ללב, כי בלב יש את היצר הטוב והיצר הרע. היצר הרע בצד שמאל. יצר הטוב בצד ימין, והוא לוחש לבן אדם: 'אל תעשה את זה. זה לא טוב. אל תעשה את זה.' ובן אדם לא מקשיב לו. היצר הרע אומר לו 'תעשה, תעשה, זה טוב, ומסית אותנו – אז לא לשמוע לו.

טוב, יהי רצון שכולנו נדייק בבחירה, בזכות אבותינו ואמותינו הקדושים יבוא משיח במהרה, בקלות ובשמחה וברחמים.

לחיים! לחיים! לחיים!
להתחזק בעבודתו יתברך.

שבת שלום ומבורכת לכל בית ישראל.

ביחסים של יעקב עם לאה, יעקב עם רחל, לאה עם רחל. זה לא עבר חלק, זה לא עבר חלק. הדברים האלה לא עברו חלק. זה גרם שיעקב אבינו התעכב מעבר לזמן שהקציבה לו אמו אצל לבן. וזה גרם לזה שהוא לא כיבד את ההורים כראוי כי הוא לא היה שמה. וזה גרם בסוף גם לעונש שנלקח ממנו יוסף, זה גרם לזה שהוא היה בצער ולא התנחם – זה גרם להסתלקות השכינה ממנו עשרים ושתיים שנה!

מאיפה בא כל זה? מאיפה זה נגרם? – זה נגרם מהרמאות של לבן, שרימה אותו. מאיפה היה לו כח לרמות אותו? – כי לא היה לו כסף. למה לא היה לו כסף? כי עשו שנא אותו ואליפז גנב לו את הרכוש. למה עשו שנא אותו? – חוזרים לענין של יצחק. לא פשוט.

בחירה של בן אדם – אין לנו תפיסה והשגה באבות הקדושים, אבל אנחנו מנסים ללמוד לדרגות הנמוכות שלנו, 'יתורה היא וללמוד אני צריך' – אנחנו רואים איך דבר גורר דבר בצורה מופלאה. בן אדם לא יודע למה יש לו צרות, לא יודע למה. הרבה באים ואומרים: 'הכל סגור לי, לא הולך לי כלום', ואם נתחיל לחפור, נמצא למה זה סגור. יש לכל דבר סיבות. קל יותר להגיד לאנשים שעשו להם עין הרע, ככה אנשים חושבים. כל דבר זה עין הרע? לא. הרבה דברים הם מטעות בבחירה שלהם, של ההורים שלהם, התורשה הרוחנית שלהם, חוסר הדיוק בבחירה.

חוסר הדיוק בבחירה יכול לגרום לתוצאות שהן לדורי דורות, דורי דורות. אין שום דבר, שום נסיון סתם, שום החלטה שאין לה משמעות. אי אפשר לחיות בשטחיות. יהודי ירא שמים הוא ירא שמים! הוא מפחד לעשות טעות. מצד שני, צריך לבחור, צריך לזרום עם החיים.

אז בשביל זה יש את 'דרך עץ החיים' – לחדד את האדם בבחירה. כמובן, ההלכה קודם כל, מה מותר מה אסור. ו'עשה לך רב וקנה לך חבר', ו'הִפְדֵּךְ בָּהּ וְהִפְדֵּךְ בָּהּ, דְּכֹלֵא בָּהּ'. העיקר להתעמק, לא להיות שטחיים. טעות קטנה – אדם לא יודע איפה הוא ימצא את עצמו. למשל בענין סמים, בן אדם אומר: 'אה, נקח קצת סם. לא יקרה כלום' – נהיה נרקומן, החיים הפכו גיהנום הוא כבר לא יכול

כ"ק האדמו"ר מרחלין שליט"א:

**להאיר פירושו להאיר!
לא לכפות בכוח הארה!
רק החן שלך וטוב לבך
יאיר – והרוצה לקבל
יקבל, והרוצה לדחות
ידחה! ואתה אל תעלב!
מתוך 'הכנה לחנוכה'
www.rachlin.org.il**

מתוך נפשי – עצות וחיזוקים

מאת כ"ק האדמו"ר רבי פינחס דניאל הכהן רחלין שליט"א

ט' כסלו תשפ"ד

לעילוי נשמות הנופלים • לרפואת הפצועים • להחזרת החטופים • לשמירה על החיילים.

א. עצור לפני שאתה מתמוטט.

ב. אם השתנה מצב רוחך לרעה – בדוק מיד מה הסיבה לכך, סמן אותה, ונטרל אותה.

ג. אם לא תהיה ערני – כל מיני השפעות הרסניות יחדרו לנפשך, ואז המצב יחריף ולא תדע כלל מה קרה ומה עליך לעשות.

ד. הכפירה היא כמו כטב"ם מתאבד – מופיעה פתאום, ובבום! הורסת את נפשך.

ה. קרא עוד פעם ועוד פעם את ספרנו 'דרך עץ החיים' – דע"ה, עד שהדרך תהפוך לקניינך ותאיר לך תמיד.

ו. על כל בעיה הסתכל ברזולוציה המתאימה – לא נמוכה מדי ולא גבוהה מדי. דייק ברזולוציה.

ז. יש בעיות וסוגיות רבות. לכל בעיה וסוגיה הקדש את כל הכח, אך לזמן מוגבל – ועבור הלאה לבאה אחריה. עשה כך עד שתסיים להתיחס לכל הבעיות. אם הלב שלך רגוע – מצוין. אם לא – חזור שנית על התהליך, והתפלל שה' יעזור ושתפתור את כל הבעיות.

ח. אם תזניח את הגוף – זה יפגע בנפש. אם תזניח את הנפש, זה יפגע גם בגוף. הקצב לכל דבר זמן משלו.

ט. אם אתה במלכודת מתמשכת – ערוך תכנית כיצד לצאת ממנה. היצמד לתכנית, אך בדוק תמיד אם היא מצליחה. אם לא – שנה אותה. לפעמים יוצאים ממלכודת רק 'בריצה מתפרצת' בכח בבת-אחת! בחפזון, כמו ביציאת מצרים.

י. אל תשקיע כח וזמן על דברים שאין לך עליהם השפעה אמיתית! השקע את הכח ואת הזמן על דברים שיש ביכולתך לשנות ולשפר.

יא. ישנם מצבי נפש שרק מוסיקה יכולה לשנות לטובה, באופן מיידי.

יב. בזמנים קשים במיוחד – שמור על השמחה במיוחד! כי היא המפתח להשרדות ולהתחדשות כחות הנפש והגוף.

יג. היצירה האמנותית מצילה את האדם מליפול לתהום, בס"ד.

יד. הדבקות בה' ית' בכל זמן היא צו החיים! בלי דבקות אין חיות ואין חיים.

טו. באנו לעולם הזה בגלל העונש על חטא עץ הדעת – אל תשכח זאת! והתיקון הוא ע"י שמירת תורה ומצוות. לא באנו לכאן כדי להנות. באנו לעבוד – להתמודד ולנצח את היצר הרע הפרטי והכללי, ולעשות למען שמו באהבה, למען ה' ית'!

טז. עצה טובה: אל תתגאה!

יז. ההצהרות רבות והתוצאות מועטות. אל תצהיר הצהרות, עשה את הנדרש.

יח. ה'יה אמן. טוב שם מְשֻׁמָן טוב. אם נפגעת האמינות, קשה מאד לשקם אותה.

יט. זכור: ה' ית' מקפיד על כבוד הצדיקים יותר משמקפיד על כבוד עצמו!

כ. צריך להתחזק באמונת חכמים. "ויאמינו בה' ובמשה עבדו".

לחיים, לחיים, לחיים! להתחזק בעבודתו ית'!

בשורות טובות, ישועות ונחמות.